

sagt — det er en Forudsætning, der ikke er rigtig, men jeg siger, at jeg kun under denne Forudsætning kan forstaa det ærede Medlem — dersom det ærede Medlem altsaa havde sagt: hvad skal jeg gjøre under disse Forhold? jeg veed nu, hvad jeg vil gjøre, jeg vil saa hurtigt, som Omstændighederne tillade det, gaa ind paa Parlamentarismen, tiltræde Programmet om Parlamentarismen; jeg vil saa bestemt som muligt være med til at søge den forfægtet, udtale min Glæde over, at Krisen kommer, sige til Bælgerne: I kunne stole paa mig, forsikre Folket om, at naar det staa fast, kan ingen Verdens Magt rocke det i denne Strid, Alt, hvad der er sagt, baade skriftlig og mundtlig, og naar man saa ved hans Hjælp var naaet til en vis Vending, til en vis Afgjørelse, hvor Folket er beredt til at tage Konsekvenserne af 7 Aars Politik, hvis den ærede Ordfører saa havde sagt: Nu kan jeg benytte den Lillid, jeg i disse Aar har samlet op, til at bryde Banen af og gaa en anden Vej — hvis man kunde tænke sig, at den ærede Ordfører havde handlet saaledes, da var der Konsekvens, da var der Logik i den ærede Ordførers Politik. Men da denne Forudsætning ikke kan tages, saa maa vi forudsætte, thi det byder Forretningsordenen os, naar vi tale med hinanden, at den ærede Ordfører til enhver Tid taler af sin fulde, varme, inderlige Overbevisning; men da kan jeg ikke negte, at denne Overbevisning synes at være saa fast som den Sne, der falder i Juni her til Lands. Det forekommer mig, at den ærede Ordfører har forbrugt en saa stor Masse Overbevisninger i den korte Tid, i hvilken han har været Politiker, og navnlig kan jeg ikke skjønne rettere, end at der, naar man sammenligner hans sidste Vinters Politik med hans sidste Sommers, i intet Tilfælde vil være nogenstomhelst Harmoni deri. To Dage, før vi samledes, sagde den ærede Ordfører blandt meget andet i en Forsamling, af Lufinder, at, hvis han havde det Menommé som Ministeriet Estrup, vilde han ikke vise sig ved høilys Dag. Naar man nu faar givet Estrup en Finantslov — man har givet ham een for 1877—78 og opgivet alle Stridspunkter, man har ligeledes givet ham een for 1778—79 — dette maa blive Følgen for de Herrer, — saa veed jeg ikke, hvem der bedst kan vise sig ved høilys Dag, thi jeg maa erkjende, at af det Meget, Demokratiet har tabt, har Estrup i alt Fald vundet saa meget, at Folketinget har lidt Nederlaget, og han har vundet Seir. Det er Følgen af denne Politik, enten man mener at have underhandlet eller ikke. At en Del her i Salen og mange Tusinde udenfor Salen selv ikke kunde dømme om, at dette skulde blive Følgen, behøver ikke nærmere at udvilles. Det forstaa enhver, men, at vi fra vor Side, der havde ustrømmet beåret den Lillid til Bælgerne, at, naar disse, som den ærede Ordfører i Sommer sagde, vilde staa trofast, saa var

Seiren sikker, ikke her kunne billige denne Politik, men efter Omstændighederne maa forholde os afventende, som man siger, er meget forklarligt. (Ufbrydelse). Ved „afventende“ maa det ærede Medlem ikke forstaa, at man lader sig træde paa Læerne. Den Plads, man nødvendig skal have for at være til, maa man nødvendig værge, men ellers tror jeg ikke, at Noget kan klage over, at vi besvære dem. Det Angreb, der er fket paa vor Stilling i Dag, har nødvendiggjort det for mig at klare for mig. Jeg maa sige: Jeg frygter i den Henseende ikke Fremtiden. Der er dog en Del, der holder den samme Fane lige saa høit, som vi bestandig have gjort, og vel se vi desværre meget godt eller maa anse for givet, at denne Vinter vil sætte os flere Aar tilbage i denne Kamp, men hvilken Betydning det kan faae for Folkets Udvikling, derom skulle vi ikke dømmе. Vi tvivle ikke paa, at Grundlovens sande Aand og Mening, saaledes som vi have arbejdet for den i flere Aar, skal komme til Udførelse i Danmark, saa sandt at Folket kan komme til i vor Udvikling at benytte de gode Kræfter, som det er nødvendigt at faae benyttet, hvis dette lille Folk skal evne at bestaa selvstændigt.

Ordføreren (Holstein): Jeg tilstaa, at jeg efter at have læst de sidste Bemærkninger, det ærede Medlem har gjort i Betænkningen, nok kunde tænke mig, at de Dplysninger, jeg vilde fremkomme med, kunde genere det ærede Medlem noget, og jeg har derfor holdt mig tilbage til det Sidste. Jeg vil nødig gjøre det ærede Medlem mere Fortræd end høist nødvendigt. Jeg har heller ikke kunnet skule for mig selv, at det maatte genere det ærede Medlem noget, at han vistnok har taget en ikke uvesentlig Del i ogsaa uden for denne Betænkning, omkring i Landet, at udbrede de omtalte store Forestillinger om førte Underhandlinger, som ikke ere blevne førte. — Jeg kan forstaa, at det er ubehageligt for det ærede Medlem nu offentligt at faae ligefrem leveret paa Bordet Dokumenter for, at alle de Forudsætninger, som han er gaaet ud fra i sine forskjellige Blade, og som han har talt om ved forskjellige Leiligheder, have været hans egne mere eller mindre velvillige eller mere eller mindre forsvarlige Fantasier, men jeg havde oprigtigt talt ikke troet, at det havde generet det ærede Medlem i den Grad, som det gjorde. Jeg havde tænkt mig, at det ærede Medlem havde søgt at forsvare sig, saa godt han kunde, og at han havde sagt, jeg har været noget heftig, det har knebet noget for mig, min Politikk har ikke været af den Natur, at jeg egentlig talt strengt kan forsvare den, og jeg har heller ikke vidst saa nøie Bested, fort sagt, saadant Noget, man kan sige, naar man har begaaet en Feil, som man dog maa se at rette; men det har det ærede Medlem ikke gjort. Det ærede Medlem har i Virkeligheden Punkt for Punkt indladt sig paa at modbevise,